

## Oponentský posudek magisterské diplomové práce

Název: Problematika bolestí hlavy, především migrenózního typu

Diplomantka: Bc. Martina Šilerová

Vedoucí práce: Mgr. Jitka Čemusová

Oponent: Doc. MUDr. František Helcl, CSc.

**Celková charakteristika.** Předložená diplomová práce má rozsah 91 stran, z čehož 74 zaujímá vlastní text. Ten je doplněn 7 obrázky a 3 tabulkami. Práce je obvyklým způsobem členěna do 11 kapitol (Úvod, Cíle a hypotézy diplomové práce, Metodika práce, Bolesti hlavy, Migréna, Výsledky, Diskuze, Závěr, Seznam zkratk, Seznam obrázků a tabulek, Seznam literatury).

**Literatura.** Seznam je dělen na „Knihy“ – 27 zdrojů, dále na „Časopisy“ – 17 citací, „Webové stránky“ - 49 zdrojů a na „Ostatní zdroje“ – 5 odkazů. Celkem seznam čítá 98 položek, z nichž 74 je z českého písemnictví, 21 z angloamerického, dva ze slovenské literatury a jeden zdroj je německý. 76 % citací je z českých zdrojů, 21 % pak z angloamerických.

**Cíl práce.** Diplomantka se rozhodla shromáždit co nejvíce údajů o etiologii, patogenezi, diagnostice a léčbě bolestí hlavy se zvláštním zaměřením na migrenózní typ. Zabývala se i historií této problematiky a rozmanitostí pohledů různých specialistů na tutéž oblast. Jako fyzioterapeutku jí primárně zajímalo, jaké terapeutické možnosti nabízí tento obor. Zamýšlela se i nad možnostmi prevence bolestí hlavy.

**Metodika:** Komentovaná a utříděná literární rešerše.

**Výsledky a diskuze.** Na předložené práci oceňuji autorčino zhodnocení velké medicínské i forenzní odpovědnosti praktických lékařů při posuzování bolestí hlavy a zdůraznění závažnosti tohoto příznaku, pokud trvá dlouho, opakuje se či se zhoršuje jeho intenzita. Diplomantka také správně varuje před „léčením“ bolestí hlavy běžně dostupnými analgetiky, jak k tomu, z čistě ekonomických pohnutek, často nabádají různé farmaceutické firmy v televizních reklamách. Plně souhlasím s autorkou, že dobře odebraná anamnéza je téměř polovina diagnózy, ale nemohu souhlasit s výrokem, že „U většiny pacientů je zkušený klinik schopen diagnostikovat primární bolesti hlavy na základě důkladné anamnézy“ (str. 77, 11. řádek shora). Podle mého názoru je stanovení základní diagnózy u bolestí hlavy naopak velmi obtížným úkolem vyžadujícím komplikovaná vyšetření klinická, laboratorní i

instrumentální (RTG, EEG, CT, MRI, oční pozadí apod.). Diplomantka správně v diferenciální rozvaze zmiňuje i možnost nádoru mozku jako podkladu sledovaného symptomu.

Migréna je popsána velmi podrobně, jak co do symptomatologie, tak co do léčby a vlivu různých zevních i vnitřních faktorů. Diplomantka také správně vyjadřuje určitou skepsi, pokud jde o etiopatogenezu migrény a uvádí základní 3 současné teorie jejího vzniku (vaskulární, destičkovou a neurogenní).

Dobře je pojata i stať o možnostech prevence migrenózních atak. Jsou vyjmenovány různé situace, které mohou záchvat vyvolat a většinou nemocný časem sám pozná, kterým faktorům je třeba se vyvarovat (alkohol, kouření, nedostatek spánku, stres psychický i fyzický apod.).

Fyzioterapeutům se otevírá široké pole působnosti především v léčbě a v prevenci cervikogenních bolestí hlavy, vznikajících na podkladě svalových dysbalancí, spasmů či blokády pohybového aparátu.

**Závěr.** Práce se mi líbila nesnadným námětem i kvalitním zpracováním. Je psána dobrou češtinou, s minimem pravopisných chyb. Mám k ní tyto **připomínky**:

1. Některé dlouhé nadpisy kapitol jsou ve Wordu zarovnávané k oběma stranám s výslednými velkými mezerami mezi slovy, což nepůsobí příliš esteticky (str. 31-32, 35, 37-40, 55).
2. Na str. 43 je chybné číselné označení Tabulky, jako č. 1, správně má být Tab. č. 2.
3. V diplomové práci by se neměly vyskytovat pravopisné chyby, byť jsou jistě zapříčiněny pouze přehlédnutím či spěchem (na str. 77, 10. řádek shora - .....Headache Society, **jenž** zavedla ....., na str. 76, 2. řádek shora - ....nasbírání dat s odborných publikací ...)

**Závěr.** Předložená práce Bc. Martiny Šilerové dle mého soudu splňuje požadavky na magisterskou diplomovou práci. Proto ji **doporučuji** komisi pro SZK k obhajobě a navrhuji hodnocení ...*vyborně*.....

V Praze dne 19. září 2007.

*František Helcl*

Doc. MUDr. František Helcl, CSc.  
Katedra fyzioterapie FTVS UK v Praze